

704. Öster-Dalby, Veckholms sn.

Pl. 52.

Litteratur: B 583, L 695. Ransakningarna 1667—84; J. Peringskiöld, Monumenta 4, bl. 23; O. Celsius, Svenska runstenar (F m 60) 2, s. 198; R. Dybeck, Reseberättelse 1860 (ATA); UFT h. 6 (1877), s. 13; J. H. Söderlund, Rapport 3578 b/26 (ATA); Stockholms-Tidningen ²⁹/₉ 1926.

Äldre avbildningar: P. Helgonius och J. Hadorph, träsnitt (i Peringskiölds Monumenta och B 583); O. Hermelin, bläckteckning (ATA); O. Janse, foto (ATA).

Det ristade blocket befinner sig 200 m. NÖ om V. Dalby, 70 m. NV om landsvägen V. Dalby—Hacksta kyrka i den smala s. k. »Kråkbacken», vilken från landsvägens norra sida sträcker sig ut i åkern.

I *Ransakningarna* 1667—84 meddelas: »Wthi Öster dahlby, Wäster om Byen, upp å giärdet widh Wägen, ståå 2 Runsteenar, Item Wäster Norr ifrån byen uthi samma giärde 2 grifft Rundelar...» På träsnittet i Peringskiölds *Monumenta*, där U 704 avbildas vid sidan av U 705, finnes följande bläckanteckning: »öster dalby i lötz sochn och trögds härad» (B 583: »Löts Sochn. Öster Dalby»; L 695 har samma uppgift). O. Celsius: »Wekholm och Dahlby gärde. Wid Wägen mellan öfre och nedre dahlby.» Vid Dybecks besök 1860 var stenen försvunnen. Dybeck skriver: »De två runstenarne vid öster Dalby, hvilke af Liljegren orätt uppgifvas vara vid öster Dalby i *Löths socken* (som icke finnes), söktes förgäves.» Stenen återfanns emellertid några år senare (1866), då en vägbro byggdes om. Stenen kördes upp i den ovannämnda »Kråkbacken», där den sedan har legat. I en rapport till Riksantikvarieämbetet den ¹⁰/₉ 1926 skriver J. H. Söderlund: »Enligt gamla anteckningar skall det i Ö. Dalby finnas tre runstenar. Jag har gjort besök hos byns befolkning för att få upplysning var dessa stenar voro belägna. Jag fick den upplysningen att det i Dalby ej finnes några runstenar, med undantag av den bildsten, som finnes uppkörd i en gärdesbacke på norra sidan om landsvägen. (Nämnda sten fanns på 1860-talet i en bro.)»

Grå, svagt rödaktig granit. Ristningsytan, som lutar starkt bakåt, har höjden 1,11 m., bredden 1,06 m. Ristningen är djupt och tydligt huggen med breda, rundade samt något klumpiga linjer.

Ristningen består av ett fyrfotadjur och en slingrande orm; ormen biter om djurets hals. En likartad ristning utgör den närbelägna U 693.

Möjligt är, att ristningen har utförts av Balle; härpå tyda huggningstekniken och rundjurets utseende.

Denna ristade sten har med all sannolikhet tillsammans med U 705 utgjort ett monument. Den senare runstenen har ristats av Balle, vilket naturligtvis är ett viktigt stöd för tanken, att också U 704 är ett verk av hans hand.

705. Öster-Dalby, Veckholms sn. Nu vid Mobacka.

Pl. 52.

Litteratur: B 583, L 694. J. Bureus, Fa 6 s. 122 n:r 66 (Caspar Cohl), Fa 5 n:r 461, Fa 10:1 n:r 98; Ransakningarna 1667—84; J. Peringskiöld, Monumenta 4, bl. 23; O. Celsius, Svenska runstenar (F m 60) 2, s. 199; R. Dybeck, Reseberättelse 1860 (ATA); UFT h. 6 (1877), s. 13; E. Brate, Svenska runristare (1925), s. 54; J. H. Söderlund, Rapport 3825/26 (ATA); Stockholms-Tidningen ²⁹/₉ 1926.

Äldre avbildningar: J. Rhezelius, teckning (i Fa 10:1); P. Helgonius och J. Hadorph, träsnitt (i Peringskiölds Monumenta och B 583); O. Hermelin, bläckteckning (ATA); J. H. Söderlund, foto 1926 (ATA).